

רש"י על חנוכה: "על ידי אישה נעשה הנס"

רש"י (שבת, כג, ע"א) "שגזרו היוונים על כל בתולות הנשואות להיבעל לטפסר [=פקיד מלכותי בכיר] תחילה ועל ידי אישה נעשה הנס." גיבורת הסיפור - בת מתתיהו החשמנאי, מתועדת בכתבי יד עתיקים. היא הפסיקה את ההשתקה, לא הסכימה ל"חוק הלילה הראשון" ושכנעה את אחיה לעשות מעשה ולמרוד ברודן. בקהילות יהודיות במזרח התיכון סיפרו על הגיבורה הנשית וחגגו בחנוכה את "ראש חודש לבנות". בחלק מהמקורות הגיבורה שחוללה את הנס היא חנה, ובחלקם הגיבורה היא יהודית. יש הטוענים שאלו שתי נשים, ויש הסוברים שמדובר בסיפור מוצפן המספר על אישה אחת: בת מתתיהו. כדי לכבד את מגוון המסורות השיר הוא לכבוד חנה-יהודית המכבית.

ולסקרנים: חנה היהודית המכבית.

הבית הנוסף לשיר מעוז צור ישועתי

מילים: סיגל לאה רזה

חֲנָה-יְהוּדִית הַמְכַבֵּית
קְרָאָה לְמֶרֶד בַּיּוֹנִים.
אֲמִיצָה וְאַמְתִּית
יִצְאָה נֶגֶד מְעַנִּים.
מֵאֵפֶל מְצוּקָה
הִרְיָמָה נֶס וְאַבּוּקָה.
כֶּה נִזְכָּר
בְּשִׁיר מְזֻמָּר
דְּרוֹר נְשִׁיר בְּחֻנְפָה:

#המכבית

חגיגת חנוכה: בכל ערב, בואו נצלם הדלקת נרות,
ושירה לכבוד גבורת חנה - יהודית המכבית.
מעלים לרשת ומסמנים: #המכבית

לפרטים: רשות הרבים | www.rashut-harabim.org

••• מעוז צור ישועתי •••

כָּרוֹת קוֹמַת בְּרוּשׁ בְּקֶשׁ
אֶגְגִּי בֶן הַמְּדִתָּא
וְנִהְיֶתָה לּוֹ לְפַח וּלְמוֹקֶשׁ
וְגִאֲוֹתוֹ נִשְׁבָּתָה
רֹאשׁ יְמִינִי נִשְׂאֵת
וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מְחִית
רַב בְּנָיו וְקִנְיָנָיו
עַל הָעֵץ תִּלְיֵת

יִוָּגִים נִקְבְּצוּ עָלַי
אֲזִי בִימֵי חֲשֻׁמָּנִים
וּפְרָצוּ חוֹמוֹת מַגְדְּלִי
וְטָמְאוּ כָּל הַשְּׁמָנִים
וּמְנוֹתֶיךָ קִנְיָנִים
נַעֲשֶׂה גַם לְשׂוֹשְׁנִים
בְּנֵי בֵינָה יְמֵי שְׁמוֹנָה
קִבְּעוּ שִׁיר וּרְנָנִים

חֲשׂוּף זְרוּעַ קִדְשְׁךָ
וְקָרַב קֶזֶז הַיְשׁוּעָה
נִקָּם נִקְמַת עֲבָדֶיךָ
מֵאֲמָה הִרְשָׁעָה
כִּי אָרְכָה הַשָּׁעָה
וְאִין קֶזֶז לִימֵי הַרְעָה
דִּחָה אֲדָמוֹן בְּצֶל צֶלְמוֹן
הִקָּם לָנוּ רוּעִים נִשְׁבָּעָה

מְעוֹז צוֹר יִשׁוּעָתִי
לֵךְ נָאָה לְשִׁבְחֲךָ
תִּכְוֶן בַּיִת תִּפְלֵתִי
וְשֵׁם תּוֹדָה נִזְבַּח
לְעֵת תִּכְוֶן מִטְּבַח
מִצָּר הַמִּנְבַּח
אֲזִי אֶגְמֹר בְּשִׁיר מְזֹמֹר
חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ

רְעוֹת שְׁבָעָה נִפְשֵׁי
בְּיָגוֹן פְּחִי כָּלָה
חַיֵּי מִרְרוּ בְּקֶשֶׁי
בְּשִׁעְבוֹד מַלְכוּת עֲגָלָה
וּבִידוֹ הַגְּדוּלָה
הוֹצִיא אֶת הַסִּגְלָה
חֵיל פְּרָעָה וְכָל זֶרְעוֹ
יִרְדּוּ כְּאֶבֶן בְּמִצּוּלָה

דְּבִיר קִדְשׁוֹ הִבִּיאֵנִי
וְגַם שָׁם לֹא נִשְׁקַטְתִּי
וּבָא נוֹגֵשׁ וְהִגְלֵנִי
כִּי זָרִים עֲבַדְתִּי
וַיִּין רַעַל מִסְכָּתִי
כְּמַעֲט נִשְׁעַבְרְתִּי
קֶזֶז בָּבֶל זָרְבָּבֶל
לְקֶזֶז שְׁבָעִים נוֹשְׁעָתִי

